

Federale Raad voor duurzame ontwikkeling (FRDO)

Advies over het gebruik van groene fiscaliteit ten gunste van ecodriving

- op vraag van de staatssecretaris Bernard Clerfayt in een brief van 15 februari 2011
- Voorbereid door de werkgroep *energie en klimaat*
- goedgekeurd door de algemene vergadering op 23 september 2011 (zie bijlage1)
- de originele taal van dit advies is het Frans.

Context en kader van het advies

- [1] In een brief van 15 februari heeft staatssecretaris Bernard Clerfayt de FRDO gevraagd zich uit te spreken of het gepast is om ecodriving aan te moedigen via ecofiscale maatregelen en over de eventuele modaliteiten van deze aanmoediging.

Voorafgaande aanbevelingen: de ecofiscale maatregelen evalueren

- [2] De federale overheid heeft fiscale maatregelen ingevoerd die de aankoop van CO₂-vriendelijke wagens aanmoedigen¹. Doordat zij zoveel succes kennen bij particulieren, is de kostprijs van deze maatregelen sinds hun invoering enorm gestegen². Bovendien hebben bepaalde gewestelijke overheden gelijkaardige maatregelen genomen³. Daarnaast heeft de federale overheid het fiscale gunstregime voor bedrijfswagens aangepast om het gebruik van minder vervuilende wagens te stimuleren⁴.

- ¹ Deze premies, die op 1 juli 2007 werden ingevoerd, zijn enkel van toepassing op nieuwe wagens en worden berekend volgens de CO₂-uitstoot. Deze premies worden door de verkoper omgezet in een rechtstreekse korting op de aankoopfactuur.

Emissies (in gram CO₂/km)	Korting op de factuur	Beperkt tot
minder dan 105 g	15 %	4.640 €
van 105 tot 115 g	3 %	870 €

Deze maatregelen werden in 2011 aangevuld door een andere reeks bepalingen die de aankoop van elektrische wagens willen stimuleren (de maximale korting bedraagt 9190 € voor de periode 2011-2012).

- ² Het door de Staat toegekende belastingvoordeel bij de aankoop van wagens die minder dan 105 g (15%) of tussen de 105 en 115 g (3 %) uitstoten

	15%		3%	
	Aantal voertuigen	korting (in duizend euro)	Aantal voertuigen	korting (in duizend euro)
2007	1.442	4.266	3.932	1.343
2008	9.637	26.666	18.175	6.797
2009	19.129	47.737	29.635	12.035
2010	75.587	197.231	36.215	16.249

(gegevens meegegeeld door de FOD Financiën)

- ³ Zie bijvoorbeeld de ecobonus van het Waalse gewest die verbonden is aan de CO₂-uitstoot van privéwagens

- ⁴ Sinds 1 april 2008 is de fiscale aftrekbaarheid van bedrijfswagens verbonden aan hun CO₂-uitstoot. Elektrische voertuigen genieten van een fiscale aftrek van 120 %. Hybride wagens die minder dan 60 g uitstoten, genieten van een vermindering van 100 %.

- [3] In het kader van een geïntegreerde ecofiscale aanpak vraagt de FRDO eerst een globale evaluatie van de efficiëntie van deze maatregelen en van de kosten die zij met zich meebrengen voor de overheidsfinanciën (zowel de federale als de gewestelijke) voordat eender welke bestaande norm wordt gewijzigd of eender welke nieuwe maatregel wordt ingevoerd. In een context van begrotingsdiscipline is dit een bijzonder belangrijke kwestie.
- [4] De FRDO vraagt dus dat een onafhankelijke studie zou worden gefinancierd om een antwoord te geven op deze vragen. Deze studie moet in het bijzonder de volgende punten behandelen:
- de samenhang tussen al deze maatregelen (met name tussen federale staat en gewesten),
 - de ecologische en sociale impact,
 - de aanverwante voordelen,
 - de buitenkansjes en
 - het rebound effect.

Aanbevelingen van de FRDO die specifiek verband houden met ecodriving

- [5] Eerst en vooral beveelt de FRDO aan om exact te definiëren wat men onder "ecodriving" verstaat; dit veronderstelt een codificatie en een normalisatie die onder meer rekening houdt met de wetgeving inzake de privacy.
- [6] De FRDO is van mening dat milieuvriendelijk rijden meerdere positieve gevolgen met zich mee kan brengen, zowel vanuit ecologisch, sociaal als economisch standpunt:
- minder brandstofverbruik,
 - minder rechtstreeks door het voertuig veroorzaakte vervuiling: lawaai, uitstoot van luchtverontreinigende stoffen,
 - minder slijtage van het voertuig (met name van de remmen en banden),
 - mogelijk minder slijtage van de weginfrastructuur,
 - vermindering van het aantal ongevallen en van hun mogelijke ernst,
 - vlotter verkeer en minder files,
 - minder stress,
 - betere werkomstandigheden voor de beroepschauffeurs,
 - bestuurders bewust maken van de verschillende gevolgen die mobiliteit op de weg heeft.
- [7] De FRDO is van mening dat ecodriving moet worden aangemoedigd binnen een meer globale strategie die ernaar streeft mobiliteit meer in overeenstemming te brengen met duurzame ontwikkeling⁵. Er moeten verschillende maatregelen worden uitgewerkt om ecodriving op een permanente en structurele manier te stimuleren ; daarbij moet men er tegelijk op toezien dat mogelijke efficiëntieverliezen van deze maatregelen na verloop van tijd worden voorkomen:
- op algemene schaal en voortdurend sensibiliseren over ecodriving,
 - ecodriving beter integreren in de rijopleiding en in de examens om het rijbewijs te behalen, waarbij erop wordt gelet dat deze verworven kennis in de loop van de tijd behouden moet blijven,
 - de economische actoren sensibiliseren over de voordelen die zij uit ecodriving zouden kunnen halen door de hierboven vermelde positieve gevolgen (zie §4) te integreren; dit betreft meer bepaald de verzekeringsmaatschappijen, de autoverhuurbedrijven en de professionele transportsectoren,

⁵ De FRDO had trouwens in een eerder advies gevraagd om milieuvriendelijker en veiliger rijgedrag aan te moedigen: hoofdstuk 6.4.4 van het kaderadvies van de FRDO voor mobiliteit verenigbaar met duurzame ontwikkeling (goedgekeurd op 19 februari 2004: http://www.frdo.be/DOC/pub/ad_av/2004/2004a02n.pdf).

- het naleven van de bestaande snelheidsbeperkingen beter controleren,
 - de openbare ruimte op een evenwichtigere manier verdelen tussen voetgangers, auto's en fietsers, zonder het openbaar vervoer te vergeten.
- [8] De FRDO zou het met name nuttig vinden om een studie uit te voeren over het verband tussen de brandstofprijzen en het rijgedrag van de bestuurders.
- [9] Rekening houdend met al deze elementen is de FRDO van mening dat ecodriving reeds meerdere voordelen biedt. Daarom, en onder voorbehoud van de resultaten van de studie en van de evaluatie die in § 3 en 3a van dit advies worden vermeld, is de FRDO geen voorstander van maatregelen die zouden wegen op de overheidsfinanciën en steunt de Raad momenteel dus niet de idee van een federale fiscale stimulans ten gunste van ecodriving, zowel wat betreft de opleiding als voor de ingebouwde apparatuur.

BIJLAGE 1. temgerechtigde leden van de algemene vergadering die deelnamen aan de stemming over dit advies

- de 4 voor- en ondervoorzitters:
T. Rombouts, A. Panneels, *J. Turf, I. Callens*
- 4 van de 6 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voor milieubescherming:
R. de Schaetzen (Natagora), S. Leemans (WWF), J. Miller (IEW), *L. Cloots (BBL)*
- 3 van de 6 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voor ontwikkelingssamenwerking:
J. Dalemans (Broederlijk Delen), B. Gloire (Oxfam), *G. Vandermosten (VODO)*
- 0 van de 2 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties die de belangen van verbruikers verdedigen
- 5 van de 6 vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties:
B. De Wel (ACV-CSC), C. Rolin (CSC-ACV), *S. Storme (FGTB)*, D. Van Oudenhoven (CGSLB), D. Van Daele (FGTB)
- 5 van de 6 vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties:
I. Chaput (Essenscia), *A. Defourny (Fédération des entreprises belges)*, A. Nachtergaele (Fevia), M.-L. Semaille (Fédération wallonne de l'agriculture), P. Vanden Abeele (Unie van Zelfstandige Ondernemers),
- 0 van de 2 vertegenwoordigers van de energieproducenten
- 4 van de 6 vertegenwoordigers van de wetenschappelijke milieus:
D. Lesage (UGent), R. Ceulemans (UA), L. Helsen (KUL), E. Zaccai (ULB)

Totaal: 25 van de 38 stemgerechtigde leden

Opmerking: de namen van leden die nog niet bij wet benoemd zijn, staan in cursief

BIJLAGE 2. Voorbereidende vergadering voor dit advies

De werkgroep energie en klimaat vergaderde op 7 juli en 2 september 2011 om dit advies voor te bereiden.

Bijlage 3. Personen die meewerkten aan de voorbereiding van dit advies.**Stemgerechtigde leden en hun vertegenwoordigers**

- Prof. Jean-Pascal van YPERSELE (UCL; voorzitter van de werkgroep energie en klimaat)
- M. Bernard CLAEYS (Belgische Petroleum Federatie – FEB/VBO)
- Mme Cécile de SCHOUTHEETE (IEW)
- Dhr Alain LECOCQ (VBO)
- Mevr. Sylvia LOGIST (ACLVB)
- M. Christophe QUINTARD (FGTB)
- Dhr. Stijn VANCUYCK (FEBIAC - VBO)
- Mme Gaëlle WARNANT (IEW)

Waarnemende leden en hun vertegenwoordigers, uitgenodigde experts

- M. Laurent DEMILIE (FOD Mobiliteit)
- M. Gaëtan DETROZ (Entreprise G-Tech)
- M. Christian FERDINAND (Kabinet Staatssecretaris Clerfayt)
- M. Mundon-Izay NOTI (FOD Mobiliteit)
- M. Claude SCHOENAERS (FOD Financiën)

Secretariaat

- M. Marc DEPOORTERE
- Dhr Jan DE SMEDT